

DOTNUVOS SLAUGOS NAMŲ GYVENTOJŲ GYVENIMO KOKYBĖS KONCEPCIJA, TEIKIANT ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS PASLAUGAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Dotnuvos slaugos namai (toliau – DSN) paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės koncepcija parengta siekiant teikti kokybiškas ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia. DSN paslaugų gavėjo Gyvenimo kokybė (toliau - GK) – tai individualus kiekvieno DSN paslaugų gavėjo gyvenimo gerovės suvokimas ir vertinimas, susijęs su asmens tikslais, lūkesčiais, vertybėmis ir galimybėmis. Senyvo amžiaus asmenų gyvenimo kokybę lemia daugybė veiksnių ir aplinkybių: aplinka, kurioje jie gyvena, socialinių paslaugų kokybė, sveikata, sveikatos priežiūros paslaugų kokybė, santykiai su aplinkiniais, galimybė bendrauti, dėmesys, mityba, saugumas ir kt.

2. Gyvenimo kokybės kriterijai ir požymiai, atspindintys GK modelį:

2.1. GK apima subjektyvius ir objektyvius individo vertinimus;

2.2. GK yra dabar egzistuojančių individo gyvenimo aplinkybių įvertinimas;

2.3. GK yra pagrįsta individualiomis vertybėmis ir kintanti;

2.4. GK geriausiai gali įvertinti asmenys, pajėgūs ar gebantys atlikti subjektyvią savianalizę.

3. Gyvenimo kokybė priklauso ne tiek nuo gyvenimo sąlygų, kiek nuo paties žmogaus požiūrio į jas, nuo individo iš visuomenės įgytų gyvenimo vertybių ir suvokimo, kaip jis turėtų gyventi. Taip pat labai svarbu yra įstaigos teikiamų paslaugų planavimas, darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, gerosios patirties sklaida ir t.t.

II SKYRIUS GYVENIMO KOKYBĖS KONCEPCIJA (MODELIS)

4. Gyvenimo kokybės modelis atitinka A. Maslow teoriją - realizuodamas save žmogus jaučiasi laimingas ir visavertis:

4.1. fiziologiniai poreikiai – kurių tenkinimas būtinas gyvybei palaikyti, tai oras, vanduo, maistas ir kt.;

4.2. saugumo poreikiai – tai aiškumo, tvarkos, fizinės ir emocinės sveikatos užtikrinimas, baimės, skurdo nebuvimas ir kt.;

4.3. meilės ir socialinių ryšių poreikiai – jie yra tenkinami bendraujant su kitais žmonėmis, prisirišimas prie jų priklausant įvairioms grupėms ar kolektyvams;

4.4. savigarbos ir pagarbos poreikiai – reikiasi pastangomis įgyti gerą vardą, būti kitų žmonių vertinamam, gerbiamam, pripažįtamam;

4.5. savirealizacijos poreikis – siekimas tobulėti, ieškoti gyvenimo prasmės, atskleisti savo gabumus ir gebėjimus.

5. Pirmiausia turi būti patenkinti žmogaus fiziologiniai poreikiai: maistas, poilsis, jo poreikius atitinkanti gyvenamoji aplinka – jie yra pirminiai. Bei socialiniai poreikiai: bendravimas, dalyvavimas, jo problemų sprendimas, kurie yra labai svarbūs gyvenimo kokybei užtikrinti.

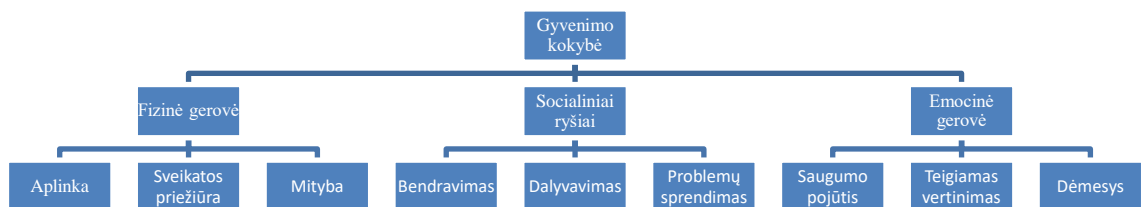
6. DSN paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės samprata – gyvenimo kokybė atspindi individualų kiekvieno gyventojų pasitenkinimą esama gyvenimo situacija, lyginant su siekiamu lygiu.

7. DSN paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės sritys:

7.1. fizinė gerovė (mityba, fizinis aktyvumas, aplinka, savarankiškumas);

7.2. socialiniai ryšiai (bendravimas su artimaisiais, su darbuotojais, socialinis dalyvavimas);

7.3. emocinė gerovė (saugumas, teigiamas vertinimas, dėmesys).

III SKYRIUS GYVENIMO KOKYBĖS REZULTATŲ MATAVIMO METODIKA

8. GK vertinimo įrankis ir instrumentas pateikiamas 1 priede.

9. GK rodiklių matavimui DSN taikomas instrumentas – EQUAL MODELIS (The EQUAL MODEL, Promenaden Kongsvinger).

10. Klausimynas sudarytas kiekvienai gyvenimo kokybės sričiai įvardintiems kriterijams suformulavus teiginius, kurių rezultatų suvestinė pateikiama stulpelinėje diagramoje.

11. Tai leidžia išryškinti individualų kiekvieno paslaugos gavėjo pasitenkinimo lygį atskirose gyvenimo kokybės srityse ir pamatyti rizikas, kuriose gyvenimo kokybės lygis tobulintinas.

12. Tikslas – įvertinti kiekvieno gyventojų GK atpažįstant rizikas asmens gerovei.

13. Rodiklis - paslaugų gavėjų, gerai įvertinusių savo gyvenimo kokybę visose GK srityse procentine išraiška nuo GK vertinime dalyvavusių paslaugų gavėjų skaičiaus.

IV SKYRIUS GYVENIMO KOKYBĖS VERTINIMO PROCESAS, DUOMENŲ GAVIMAS IR REZULTATAI

14. Paslaugų teikimo eigoje, socialiniai darbuotojai atlieka gyventojų individualią apklausą pagal klausimyną suformuotus klausimus pagal GK sritis.
15. Už paslaugų gavėjus, kurie nesugeba ar nesupranta klausimyno esmės, atsako artimieji, o jų nesant - klausimyną užpildo darbuotojai, tiesiogiai dirbantys su paslaugų gavėjais.
16. Kiekvienam kriterijui įvertinti pateikiami 3 atsakymo variantai („Nykščio metodas“).
17. Anketavimas atliekamas vieną kartą metuose - gruodžio mėnesį.
18. Anketavimų duomenys palyginami analizuojant GK pokyčius nuo ankstesnio matavimo.
19. Numatomos priemonės Individualiuose socialinės globos planuose gyvenimo kokybei gerinti.
20. Rezultatų duomenys kaupiami paslaugų gavėjo socialinėje asmens byloje.

V SKYRIUS REZULTATŲ PRITAIKYMAS

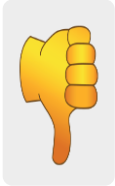

21. Rezultatų įvertinimas svarbus priimant sprendimus mikro (asmens) lygmeniu.
22. Rezultatų pritaikymas mikro lygmeniu suteikia galimybę kartu su asmeniu koreguoti sudarytą individualų socialinės globos planą, planuoti tolimesnes paslaugas ir pagalbos galimybes siekiant asmeniui pagerinti gyvenimo kokybę.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Darbuotojai privalo vadovautis Gyventojų gyvenimo kokybės koncepcija.
  24. Darbuotojai su Gyventojų gyvenimo kokybės koncepcija supažindinami pasirašytinai. Naujai priimti darbuotojai su šia koncepcija supažindinami iškart po darbo sutarties pasirašymo.
  25. Paslaugų gavėjai supažindinami individualiai sudarant jų asmeninį ISGP. Aptariant ISGP su artimaisiais, jie supažindinami su šia koncepcija taip pat.
-

Klausimynas parengtas adaptuojant The EQUAL MODEL (1 pav.). Atsakymų vertinimui naudojamas „Nykščio“ metodas.

Vertinimo skalė nuo 1 iki 3. Kiekvieną balą atitinkamai iliustruoja paveikslėlis, kuris senyvo amžiaus asmeniui labiau suprantamas nei įvardijimas skaičiumi.

Vardas Pavardė			
PASITENKINIMAS			
Sritys			
Emocinė gerovė	1	2	3
Saugumo pojūtis			
Teigiamas vertinimas			
Dėmesys			
Socialiniai ryšiai	1	2	3
Bendravimas su kitais žmonėmis			
Dalyvavimas veiklose			
Man iškylančių problemų sprendimas			
Fizinė gerovė	1	2	3
Aplinka			
Sveikatos priežiūra			
Mityba			

1 pav. The EQUAL MODEL

2 lentelė

SRITIS	Kriterijus	Teiginys/Klausimas
EMOCINĖ GEROVĖ	Saugumo pojūtis	Ar jaučiatės saugus čia gyvendamas. Kaip saugus?
	Teigiamas vertinimas	Ar jaučiatės vertinamas ir gerbiamas. Kaip gerai jautiesi vertinamas
	Dėmesys	Ar Jums pakanka dėmesio sau? Kaip pakanka?
SOCIALINIAI RYŠIAI	Bendravimas su kitais žmonėmis	Ar Jūs galite laisvai bendrauti su kitais žmonėmis. Kaip laisvai?
	Dalyvavimas veiklose	Ar Jums patinka dalyvauti įvairiose užimtumo veiklose? Kaip Jums tai patinka?
	Man iškylančių problemų sprendimas	Jei iškyla problema, ar darbuotojai ją išsprendžia? Kaip gerai?

FIZINĒ GEROVĒ	Aplinka	Ar aplinka pritaikyta Jūsu poreikams, pagal Jūsu sveikatos būklē? Kaip ją vertinate?
	Sveikatos priežiūra	Kaip personalas rūpinasi Jūsu sveikata? Kaip gerai?
	Mityba	Ar esate patenkintas maitinimu? Kaip esate patenkintas?